

SPELMÄN OHOJ!

*nothäfte
nuottivihko*

Jimmy Träskelin

SPELMÄN OHOJ!

nothäfte / nuottivihko

redigerad av / toimittanut: **Jimmy Träskelin**
illustrationer / kuvitukset: **Sofia Koistinen**
foton / valokuvat: **Pentti Vähätalo**
layout / taitto: **Jimmy Träskelin**
utgiven av / julkaisija: **Norpas ry**

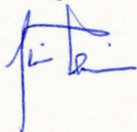
www.ohoj.fi
www.norpas.fi

ISMN 979-0-55001-622-4 (pehmeäkantinen)
ISMN 979-0-55001-623-1 (PDF)
2024

Det finns inte många publikationer som helt och hållet koncentrerar sig på folkmusik från Hitis skärgården, även om en hel del material har upptecknats där. När musikpedagogen, kompositören och folkmusikforskaren **Greta Dahlström** (1887-1978) gjorde sina långa insamlingsfärder omkring Åbolands skärgård under åren 1923 och 1924, fick hon skriva ner ett stort antal låtar från lirare och sångare som **Rosa Eriksson** och **Tekla Bergen** på Vänö, **Julius Bernhard Löfman** på Vänoxa, **Erik Isaksson** i Hitis, **Gertrud Sjöholm** på Högsåra, och många andra. Vanliga öbor, som lärde sig musiken av sina föregångare, som tidigare hade gjort detsamma. Dom är alla redan borta nu, och världen har förändrats; nuförtiden sjunger och spelar man inte så mycket som förr i tiden, och det mesta av traditionen har under de senaste årtionden blivit gömd i arkiven. Men åtminstone en stor del av den finns där, tack vare traditionssamlare som Dahlström. Och därför finns det också en möjlighet att fortfarande sjunga och spela skärgårdens låtar idag.

I detta häfte har jag samlat några värdefulla exempel på Hitis skärgårdens eget musikaliskt kulturarv, som jag hoppas kan ljuda på lirarens sträng och sångarnas tungor även på 2020-talet. Många av dem kommer från Dahlströms uppteckningar, och några från andra arkivsamlingar. Därtill har jag upptagit i häftet ett par nya sånger som har kommit till i skärgården. Låtarna kommer med enkla ackord och några exempel på arrangemang, men jag hoppas att användaren tar sig friheten att hitta sitt eget sätt att njuta av och framföra materialet. Du kan hitta mera information och lyssna på låtarna på nätsidan ohoj.fi.

Skärgårdspelmannen

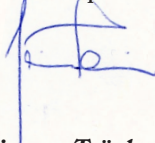
Jimmy Träskelin

*Tack till alla som har hjälpt till med häftet och projektet:
Laurent Chmiel, Philip Hedlund, Veera Hirvaskero, Milka Keihäs,
Sofia Koistinen, Marianne Maans, Linda Sundberg, Pentti Vähätalo,
alla som deltog i evenemången, Norpas rf, Centret för konstfrämjande*

Tähän mennessä on tehty varsin vähän nuottijulkaisuja, jotka keskittyvät yksinomaan Hiittisten saariston kansanmusiikkiin, vaikka alueelta on taltioitu runsaasti perinnesävelmiä. Kun musiikkipedagogi, säveltäjä ja kansanmusiikintutkija **Greta Dahlström** (1887-1978) teki pitkät perinteenkeruuretkensä Turunmaan saaristoon vuosina 1923 ja 1924, hän taltioi suuren määrän sävelmiä pelimanneilta ja laulajilta kuten **Rosa Erikssonilta** ja **Tekla Bergeniltä** Vänölä, **Julius Bernhard Löfmanilta** Vänoxalla, **Erik Isakssonilta** Hiittisissä ja **Gertrud Sjöholmilta** Högsårassa. He olivat tavallisia saaristolaisia, jotka oppivat musiikkinsa edeltäjiltään, samoin kuin nämäkin aikanaan. Nämä perinteentaitajat ovat jo poissa, ja maailma on heidän jälkeensä muuttunut; nykypäivänä soittaminen ja laulaminen on enää harvoissa yhteisöissä arkista ajanvietettä, ja ennen suullisena perintönä kulkeutuneet sävelmät ovat suurelta osin jääneet arkistojen kätköihin. Siellä niitä kuitenkin on, kiitos Dahlströmin kaltaisten tallentajien, joiden ansiosta tänäkin päivänä on mahdollista laulaa ja soittaa saariston sävelmiä.

Olen koonnut tähän vihkoon muutamia mainioita esimerkkejä Hiittisten saariston musiikillisesta kulttuuriperinnöstä, jonka toivoisin voivan yhä 2020-luvullakin soida soittajien kielillä ja laulajien huulilla. Monet sävelmistä ovat peräisin Dahlströmin aineistoista, ja jotkut muista arkistokokoelmista. Näiden lisäksi olen ottanut mukaan pari uudempaa saariston synnyttämää sävelmää. Kappaleisiin on merkitty yksinkertaiset soinnutukset, mutta rohkeaisen käyttäjiä etsimään ennakkoluulottomasti omia ratkaisujaan ja tulkintojaan materiaalin esittämiseen ja siitä nauttimiseen. Sävelmien äänitallenteita ja muuta materiaalia löytyy osoitteesta ohjoj.fi.

Saaristopelimanni

Jimmy Träskelin

*Kiitos kaikille vihkosen toteutuksessa ja projektissa auttaneille:
Laurent Chmiel, Philip Hedlund, Veera Hirvaskero, Milka Keihäs,
Sofia Koistinen, Marianne Maans, Linda Sundberg, Pentti Vähätalo,
kaikki tapahtumissa mukana olleet, Norpas ry, Taiteen edistämiskeskus*

HITIS SKÄRGÅRD / HIITTISTEN SAARISTO

På webbplatsen ohoj.fi hittar du mer material, t.ex. inspelningar av låtarna och idéer till arrangemang!

Verkkosivustolta ohoj.fi löydät lisää materiaalia, esimerkiksi tallenteita sävelmistä sekä ajatuksia sovitukseen!

Spelmännen Jimmy Träskelin, Veera Hirvaskero och Milka Keihäs musicerar på Vänoxa i en Spelmän Ohoj! evenemang. / Pelimannit Jimmy Träskelin, Veera Hirvaskero ja Milka Keihäs musisoivat Vänoxalla Spelmän Ohoj!-tapahtumassa.

SPELMÄN OHOJ! -PROJEKTET skapades under året 2023 av Norpas rf i syfte att ge invånarna i Kimitoöns glesbefolkade skärgård möjlighet att njuta av musik genom att lyssna eller genom att sjunga och spela själva. Under året ordnades kvällar där musiker framförde traditionellt material och spelade musik tillsammans med publiken. I detta häfte finns musik som spelades under kvällarna. Projektet finansierades av Centret för konstfrämjande.

SPELMÄN OHOJ! -HANKETTA luotsasi vuonna 2023 Norpas ry, tarkoituksena tuottaa Kemiönsaaren harvaan asutun saariston asukkailla mahdollisuuksia nauttia musiikista kuunnellen tai itse laulaen ja soittaen. Vuoden aikana järjestettiin eri saaristokohteissa iltamia, joissa muusikot esittivät alueen kansanperinteestä sovitettua materiaalia erikseen ja yhdessä yleisön kanssa. Tässä vihkosessa on iltojen aikana käytetty materiaalia. Hanketta rahoitti Taiteen keskustoimikunta.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

KOM KOM, SKA VI BO I SKÄRGÅRDEN!

A

C F 1. C 2. C

Kom kom, ska vi bo, min flic-ka och jag med, kom med. Vi ska

B

F C F

sjun - ga och va - ra gla - da, vi ska dan - sa i åt - ta

C G7 1. C 2. C

da - gar, min flic - ka och jag med. Vi ska med.

Kom kom, ska vi bo... *
 min flicka och jag med
 Vi ska sjunga och vara glada
 vi ska dansa i åtta dagar
 min flicka och jag med!

* t.ex.
 ... på Vänö
 ... på Holma
 ... på Högsår
 ... på Rousal (Rosala)
 ... i Hitis
 ... på Bysse (Biskopsö)
 ... på Wenox (Vänoxa)

*Denna sång har sjungits runtomkring i bl.a. Åland och Åbolands skärgård.
 Välj den ö som ligger närmast ditt hjärta!*

*Tämä laulu on tunnettu muun muassa Ahvenanmaalla ja Turunmaan saaristossa.
 Valitse tekstiin sydäntäsi lähinnä oleva saari!*

VALS FRÅN BISKOPSÖ

trallad av Emeli Vesterlund, Biskopsö

A

E D E7

A D A

E7 A E7 A

Denna vackra vals, som förmodligen har ursprungligen spelats på fiol, var trallad av Emeli Vesterlund på Biskopsön. Att tralla är ett fint sätt att njuta av spelmanns musik utan ett instrument. Försök att tralla melodin med olika stavelser, liksom t.ex. “da di dulla”, “tram ti dejja” o.s.v.!

Tämän kauniin valsin, joka alun perin lienee soitettu viululla, rallatteli Biskopsössä Emeli Vesterlund. Rallattelu on hieno tapa nauttia pelimannimusiikista ilman soitinta. Kokeile melodian rallattelua erilaisilla tavuilla, esimerkiksi “da di dullaa”, “tram ti dejjaa” jne!

FARVÄL, MIN VÄNA ÄLSKLING

efter Valdemar Bernstedt, Biskopsö

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two flats (Bb and Eb). It consists of four staves of music. The lyrics are written below the notes. Chord symbols are placed above the staff lines.

B \flat F 7 B \flat

Far - väl min vä - na älsk ling, far - väl, min hjärt - ans vän! Bort

F F 7 B \flat

mås - te jag nu seg - la från hem - mets strand i - gen. De

Gm 7 E \flat

vre - da vå - gor bär - a mig bort från hem - mets strand. Det

C 7 F F 7 B \flat

lil - la skepp på böl - jan är nu mitt fos - ter - land.

Farväl, min väna älskling,
farväl, min hjärtans vän!
Bort måste jag nu segla
från hemmets strand igen.
De vreda vågor bara mig
bort från hemmets strand.
Det lilla skepp på böljan
är nu mitt fosterland.

Men dröj ej, min älskling
om bort från dig jag far.
Låt ej din blick förhindra
den heta saknans tår.
Men res ditt kors på stranden,
den vreda havets strand.
Plantera där små rosor
och vattna dem ibland.

Vinden är min broder
och vågen är min vän,
som mången vän bedragit
och skall bedraga än.
Kanske uti dess sköte
jag rycktes ur din famn,
kanske i tårar fåfängt
jag ropa får ditt namn.

När sen den unga rosen
slår ut i blad och knopp,
minns då min unga längtan
och hjärtats varma hopp.
och när i sommarfägring
i yppig blad hon står,
minns då vår lyckas blomning,
vår kärleks korta vår.

DÄR VÄXTE ENA LILJA

efter J.B.Löfman, Vänoxa

D A⁷ D

Där väx - te e - na lil - ja upp vid hem - mets stil - la

A G D

kust, — som blom - man veck - las ur sin knopp i

1. A⁷ D*

nor - dens som - mar blid. — — — Som

2. A⁷ D

nor - dens som - mar blid. — — —

Där växte ena lilja upp vid hemmets stilla kust,
som blomman vecklas ur sin knopp i nordens sommar blid.

Allt från vår första ungdomstid vi lekt tillsammans vi.
Min enda vän du ständigt var; min fröjd, min lust, mitt allt.

I livets stormar rycktes vi, långt skiljda från varann.
Min hulda vän i evighet jag aldrig glömma kan.

* prov även Hm / kokeile myös Hm

RYSLIGT ÄR DET NÄR STORMEN RYTER

efter J.B.Löfman, Vänoxa

Am

Rys - ligt är det när stor - men ry - ter, så
res - te på den ___ fris - ka böl - ja, min

Dm

E⁷

Am

E⁷

mån - ga öm - ma ban - den sön - der - bry - ter. Så
hul - da flic - ka kan mig ic - ke föl - ja. Fast

Am

mån - ga tå - rar ö - kar böl - jans flod, så
hen - nes tan - kar stän - digt är mig när, och

Dm

E⁷

Am

mån - ga mis - tat vän - nen sin så god. Jag...
hen - nes bild jag i mitt hjär - ta bär.

Rysligt är det när stormen ryter,
så många ömma banden sönderbryter.
Så många tårar ökar böljans flod,
så många mistat vännen sin så god.

Jag reste på den friska bölja.
Min hulda flicka kan mig icke följa,
fast hennes tankar ständigt är mig när,
och hennes bild jag i mitt hjärta bär.

Jag har ej någon som mitt hjärta klagar.
Jag har en vän som aldrig mig bedragar,
som sitter ensam hemma vid sitt bord,
och ömma känslor i dess hjärta bor.

Och roligt är att uppå böljan gunga,
så gladelig med sina bröder sjunga.
Men bättre är att segla till den hamn,
där man sin hulda flicka tar i famn.

ÅT DEJ SKA VÄVES EN SKJORTA NY

från Vänoxa

A D

Åt dej ska vä - ves en skjor - ta ny, i

Gm 1. D 2. D

förs - ta vä - ven den vä - ves. Åt vä - ves. Och

B Bb Am Gm

den ska fod - ras med kat - te - skinn, och al - la klor - na skall

D D7 Gm D7 Gm

vän - das in i ryg - gen din, din jä - vel.

Åt dej ska väves en skjorta ny,
i första väven den väves.
Och den ska fodras med katteskin,
och alla klorna skall vändas in
i ryggen din, din jävel.

VALS FRÅN HITIS

efter A. Gustafsson, Hitis

A

B

Chords: G, D, C, D, G, D, G, C, D, G, 1. G, 2. G, 1., 2.

STIGAREN

efter Erik Isaksson, Hitis

A

G D7 G

D7 1. G 2. G

B

G C D7

G C D7 1. G 2. G

“Och har du inte sett någon vackrare än jag?
Men jag har en tärna, långt vackrare än jag.”

“Jag har ju en gångare så fager och så vit,
jag ville den ge om jag den tärnan kan få si.”

“Men håller ni er gångare båd fager och vit,
men ändå så skall ni den tärnan få si.”

Havsfrun hon drog på böljorna blå:
“Statt upp sköna tärna, till hertigen gå!”

“Och hur kan jag väl till unga hertigen gå,
som inte har sett solen på femton år?”

De klädde på tärnan en guldbroderad särk,
som femton fruar lagt på sin händers verk.

De klädde på tärnan en guldbroderad kjol,
så guldets lyste i var iversta en tråd.

Tärnan spatserade med havssjöstranden fram,
hon bar en silverne kanna på sin arm.

“Och inte tar jag silverkannen utav eder hand,
förrän du säger din faders rätta namn.”

“Engelelands konung är kär faderen min,
Engelelands drottning kär moderen min.

“Nu tar jag silverkannen utav eder hand,
för du är ju min syster, i herrans namn.”

Och havsfrun hon väntade i dagarne tre,
men alder så fick hon den tärnan mera se.

Och havsfrun hon väntade i dagarne fem,
men alder så kom den tärnan mer igen.

Sjöfrun hon upp åt högan luft går:
“Jag skall aldrig låta gossarna narra mig mer.”

Här är en gammal ballad som har varit känd runt den finlandsvenska kusten. Den långa texten har varierats, och den här versionen, med melodin från Rosala, är en kombination av texter från Rosala, Kyrkslätt och Finby.

Tämä vanha balladi on tunnettu eri puolilla suomenruotsalaista rannikkoa. Pitkästä tekstistä on tallennettu erilaisia toisintoja. Tämän version melodia on Rosalasta, ja teksti on yhdistelmä Rosalassa, Kirkkonummella ja Finbyssä tehtyjä taltiointeja.

STAFFAN STALLEDRÄNG

efter August Holsten, Rosala

Staf-fan var en stal-le dräng, stal-le dräng, stal-le dräng. Han

vatt-nar si-na få-lar fem. Hej hof-fa-di-ra hej ral lal-lal-lej. Kom

brö-der låt oss lus - ti - ga va - ra, en gång jul om

å - ret var. Hej hof - fa - di - ri fa - de - ral - la - la - la.

Det finns många olika versioner av den populära Staffansvisan, som har sina rötter i medetiden. Här är en glädjefylld version från Rosala.

Keskiaikaiseen balladiperinteeseen juontuvasta Staffan stalledräng -joulu-laulusta on tunnettu monia eri versioita. Tässä riemukas versio Rosalasta.

Staffan var en stalledräng, stalledräng, stalledräng.
Han vattnar sina fålar fem,
hej hoffadera hej rallalalej,
kom bröder, låt oss lustiga vara,
en gång jul om året var,
hej hoffadiri faderallala.

Två de voro vita, vita, vita,
de voro varandra så lika.
Hej hoffadera...

Två de voro röda, röda, röda,
de skaffa varandra föda.
Hej hoffadera...

Den femte han var appelgrå, appelgrå, appelgrå,
den rider själva Staffan på.
Hej hoffadera...

Staffan han rider över en bro, över en bro, över en bro,
där tappar han bort både strumpor och skor.
Hej hoffadera...

Nu är vi komna till en ärlemans vägg, ärlemans vägg, ärlemans vägg.
där fryser sticklar i vårt skägg.
Hej hoffadera...

Nu se vi på er rökelseduns, rökelseduns, rökelseduns,
här få vi både kaffe och punsch.
Hej hoffadera...

Nu tacka vi hela huse, huse, huse,
för det vi fått av kruse.
Hej hoffadera...

Adjö bjuder Staffan både stora och små, stora och små, stora och små,
nu gå vi till en annan gård.
Hej hoffadera...

HEMMETS VIKAR

efter Gertrud Sjöholm, Högsåra

A C F G⁷ C

Li-tet tit - ta på sitt hem land lär ej ska-da alls i-bland.
Där för skall jag nu bes-kri - va vi-kar-na på Högsår land.

B C F Am G⁷

Ej mig nå - gon skäl till-brin-ga att om-ta - la det så-här,

C F G⁷ C

nej, blott en-dast gla-da min-nen i - från barn - do-men kär.

Litet titta på sitt hemland
lär ej skada alls ibland.
Därför skall jag nu beskriva
vikarna på Högsår land.
Ej mig några skäl tillbringa
att omtala det såhär,
nej, blott endast glada minnen
ifrån barndomen kär.

Vid den första viken stora
som omsluter Högsår by,
här jag seglat med vår Flora
och sett upp till Hindens sky.
Vid din strand jag lekt bort dagen
med min kära barndomsvän
tills mig mamma fann insomnad
och omslutad bar mig hem.

Och den andra som med namnet
smeksamt kallas Grönnavik;
I din famn vid stranden satt jag,
önskade att bli dig lik.
Men av allt som mest mig glädde
var den nära äng jag såg
som med skuggan klart sig bredde
speglade uti dig låg.

Sen jag vandrade ett stycke,
kommer så till Appelvik.
Satte så mig på en sten ned,
önskande att bliva rik.
Skulle här en villa bygga
och sen må så ljuv och gott.
Även detta luftslott ramlar
ruinerna är minnet blott.

Sist jag då gick ned till Styrsvik,
återvände sedan hem.
Den bör jag ej heller glömma,
även denna är min vän.
Här de fånga fisk, mest strömming,
glädja sig åt sikarna.
Här ja slutar med min visa;
tack, o Gud, för vikarna!

DET VAR EN AFTON NÄR STORMEN VEN

efter Xenia Söderström, Högsåra

A

Det var en af - ton när stor - men ven och vin - den

kyl - de den frus - na gren, var blom - ma

B

viss - nat, var få - gel flytt, och jor - dens

gröns - ka i snö för - bytt. var blom - ma

Det var en afton när stormen ven
och vinden kylde den frusna gren,
var blomma vissnat, var fågel flytt,
och jordens grönska i snö förbytt.

En blick mot himlen jag höjde då.
Vad den var stjärnklar! Vad den var blå!
Så mången stjärna jag tindra såg
som lyser seglarn på mörkblå våg.

Liksom en stjärna jag tänkte då
ett ljus om natten för seglarn stå.
Så vill jag lysa min älsklings båt
och bli en stjärna varhelst den går.

POLSKA FRÅN VÄNÖ

efter W.E. Abrahamsson, Väno

A D A⁷ D G A⁷

B D* Em D A⁷ D*

Em D A⁷ G** D A⁷ D

Detailed description: The image shows a musical score for a piece titled 'POLSKA FRÅN VÄNÖ'. The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 3/4 time signature. It is divided into two main sections, A and B. Section A consists of two lines of music. The first line has a boxed 'A' above it and chords D, A7, D, G, A7. The second line has chords D, A7, D, G, A7. Section B consists of two lines of music. The first line has a boxed 'B' above it and chords D*, Em, D, A7, D*. The second line has chords Em, D, A7, G**, D, A7, D. The music is written in a simple, folk-like style with eighth and sixteenth notes.

* prov även Hm / kokeile myös Hm

** prov även Em / kokeile myös Em

VALS FRÅN VÄNÖ

efter W.E. Abrahamsson, Vänö

The musical score is written in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a 3/4 time signature. It consists of two sections, A and B, each with two staves of music.

Section A: The first staff begins with a boxed 'A' and a Bb chord. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody and ends with a Bb chord and a repeat sign.

Section B: The first staff begins with a boxed 'B' and an F chord. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody and ends with an F chord and a repeat sign.

Chord markings above the staves are: Bb, F7, Bb, F7, Bb, F, C7, F, C7, F.

TURTURDUVAN

efter Rosa Amanda Eriksson, Vänö

Dm⁷ Gm(add⁹)/E Dm⁷

Som tur-tur-du - van up-på kvist, när hon sin ma - ke

Gm(add⁹)/E Dm⁷ Gm(add⁹)/E Dm⁷

mis-ter. Hon vi-lar ej på lin-de-blad, hon sö-ker tor - ra

Gm(add⁹)/E C⁶ F

kvis - tar. Hon ängs-ligt ro - par: ha - li - hu. Det

B^bmaj⁷ Am⁷ Dm⁷ Gm(add⁹)/E

sam-ma bör mig gö-ra nu, min vän är från mig ta-gen.

Denna vackra vals kommer med ackord som ser lite komplicerade ut. Häftets redaktör har gjort arrangemanget för gitarr med capo på femte bandet. Så här kan man spela med de ackordgrepp som visas på nästa sida.

Tämän kauniin valssin soinnutus voi näyttää hieman monimutkaiselta. Vihkon toimittaja on tehnyt sovituksen kitaralle siten, että viidenteen nauhaväliin laitetaan kapo. Näin soinnut voidaan soittaa viereisellä sivulla olevien sointukaavioiden mukaan.

Som turturduvan uppå kvist,
 när hon sin make mister.
 Hon vilar ej på lindblad,
 hon söker torra kvistar.
 Hon ängsligt ropar: halihu.
 Det samma bör mig göra nu,
 min vän är från mig tagen.

Hade jag aldrig träffat dig,
 tillfreds jag hade varit,
 men dina täcka ögon blå,
 de hava mig bedragit.
 Ja, allt ifrån mina ungdomsår,
 ja, år från år jag sorgsen går
 och uti ängslan lever.

Om någon skulle fråga mig
 vad som en vän jag älskar,
 jag vågar det ej säga tör
 för mina falska vänner,
 som söker mig med sådan list
 tills dess jag haver vännen mist
 och detta gör dem glädje.

Med capo på femte bandet / Kapo viidennessä nauhavälissä:

					
(Dm7)	(Gmadd9/E)	(C6)	(F)	(Bbmaj7)	(Am7)

LITEN KARIN

efter Tekla Bergen, Vänö

G D⁷

Och li - ten Ka - rin tjän - te på ung - a kung - ens

G C Am⁷

gård. Hon lys - te som en stjär - na bland

D⁷ 1. G 2. G

al - la tär - nor små. Hon små

Och liten Karin tjänte
på unga kungens gård.
Hon lyste som en stjärna
bland alla tärnor små.

Hon lyste som en stjärna
allt bland de tärnor små.
Och unga kungen talte
till liten Karin så:

”Och hör du, liten Karin,
säg, vill du bliva min?
Grå hästen och gullsadeln,
dem vill jag giva dig.”

”Grå hästen och gullsadeln
jag passar inte på.
Giv dem din unga drottning!
Låt mig med äran gå!”

”Och hör du, liten Karin,
säg, vill du bliva min?
Min rödaste gullkrona,
den vill jag giva dig.”

”Din rödaste gullkrona
jag passar inte på.
Giv den din unga drottning!
Låt mig med äran gå!”

”Och hör du, liten Karin,
säg, vill du bliva min?
Mitt halva kungarike,
det vill jag giva dig.”

”Ditt halva kungarike
jag passar inte på.
Giv det din unga drottning!
Låt mig med äran gå!”

”Och hör du, liten Karin,
vill du ej bliva min,
så skall jag låta sätta dig
i spiketunnan in!”

De satte liten Karin
i spiketunnan in,
och konungens små svenner
de rullade henne kring.

Så kom det ifrån himmelen
två vita duvor ner,
de togo liten Karin,
och strax så blev det tre.

Så kom två svarta korpar
dit upp från helvete,
de togo unga kungen,
och strax så blev det tre.

MÄNNISKORNA HAVA MIG

efter Tekla Bergen, Vänö

C F C

Män-nis-kor-na ha-va mig så myc-ket på sin tung a, det

F C F C G⁷ C

vo - re långt bätt-re att de sörj-de var för sig. — Jag

G G⁷ C

sör-jer ej för er, — jag själv har fått min del. — Min

F G Am G⁷ C

lott har bli - vit ring - a, det får jag kän-nas vid.

Människorna hava mig så mycket på sin tunga,
det vore långt bättre att de sörjde var för sig.
Jag sörjer ej för er, jag själv har fått min del.
Min lott har blivit ringa, det får jag kännas vid.

NÄCKENS POLSKA

trallad av Emma Abrahamsson, Hamnholmen

A Dm A Dm A Dm

Musical notation for section A, featuring a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody consists of five measures: Dm (quarter note D, quarter note E, quarter note F), A (quarter note G, quarter note A, quarter note B), Dm (quarter note C, quarter note D, quarter note E), A (quarter note F, quarter note G, quarter note A), and Dm (quarter note B, quarter note C, quarter note D). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

B F C F C

Musical notation for section B, featuring a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody consists of four measures: F (quarter note D, quarter note E, quarter note F), C (quarter note G, quarter note A, quarter note B), F (quarter note C, quarter note D, quarter note E), and C (quarter note F, quarter note G, quarter note A). The first and third notes of each measure are beamed together. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Dm A(sus4)/C B♭maj7 A7 Dm

Musical notation for section C, featuring a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody consists of five measures: Dm (quarter note D, quarter note E, quarter note F), A(sus4)/C (quarter note G, quarter note A, quarter note B), B♭maj7 (quarter note C, quarter note D, quarter note E), A7 (quarter note F, quarter note G, quarter note A), and Dm (quarter note B, quarter note C, quarter note D). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

DÄR KOM EN GOSSE

efter Elis Hollsten, Holma

A

G D7

Där kom en gos - se ö - ver en gård up -

G D G

på de gröns - kan - de val - lar. Och fri - a ville han så

D7 G D7 G

hjär - te - ligt till sjö - mans - flick - or - na al - la. Så

B

G Am7

långt som him - me - len är i - från jord, så

D7 G

långt har du gått i - från di - na ord, som

D

1. G 2. G

jag med dig ha - ver ta - lat. Så ta - lat.

Där kom en gosse över en gård
uppå de grönskande vallar.
Och fria ville han så hjärteligt
till sjömansflickorna alla.
Så långt som himmelen är ifrån jord,
så långt har du gått ifrån dina ord
som jag med dig haver talat.

De orden som jag till dig talat har
de har du alla redan brutit.
Och du har tagit dig en annan vän
och mig så har du förskjutit.
Men sväng dig om och tag mig i hand,
och dansa med din trogna vän,
så är det allting förlåtet.

GRETAMANDAS VALS

Träskelin, text Cavonius, Koistinen, Träskelin

Intro F C G⁷ C

C Dm F

Gräta man - da upp på böl - jan den blå, i fris - ka

C G G⁷ C

vin - den ba - ra le - ker så. Och tryggt föl - jer

Dm F

vå - gen som bär oss på färd för se - gel

C G⁷ C

ut i den - na märk - li - ga värld.

Mellanspel / välisoitto

Gretamanda upp på böljan den blå,
i friska vinden bara leker så
Och tryggt följer vågen som bär oss på färd
för segel uti denna märkliga värld

Gretamanda hoi, nyt tuulessa soi
ja allit aalloilla karkeloi
Ohi luotojen, saarten, yli keinuvan veen
me matkaamme maailmaan merkilliseen

Hon skvalpar så nått på ett kärleksfullt sätt,
när ejderna skäller och allting känns rätt
Gretamanda upp på böljan den blå,
vi kastar loss och ropar hejdå!

A3

Du föddes vid sjöar och floder
men för mig är det havet som är
hjärtats hem och spegel till själen
jag är lugn vid vågor och skär
och tiden utvisa får
om tillsammans vi hitta mår
under den samma solen och grönskan
ett tro som i hjärtan slår

B2

F G Am7
Men vad säger du sen om ja ber dig, min vän,
F G C
att komma med mig igen?
F G Am7 G/H
Låt oss tillbaka, låt vindarna skaka
Cmaj7 G6
rädslan från hjärtat och själ'n
F G6 Am7 Em7 Am7 Em7
en gång till på Vänö, min vän
F G Am7 G/H
låt oss tillbaka, låt misteln bevaka
Cmaj7 G6
den kärleken som växer än
F G6 C
en gång till på Vänö

Denna sång skulle ha uppta git för många sidor med noter, så här finns bara texten och ackorden. Det går bäst att lära sig den genom att lyssna - inspelningen kan du hitta på ohoj.fi.

Tämä laulu olisi vienyt liikaa sivuja nuotin kera, joten tähän on painettu vain teksti ja soinnut. Laulun oppii parhaiten kuuntelemalla - äänitteen löydät sivustolta ohoj.fi.

LÅTARNA / SÄVELMÄT

och källorna / ja lähteet

Kom kom ska vi bo i skärgården OLIKA KÄLLOR / ERI LÄHTEITÄ	8
Vals från Biskopsö SLS 367 UPPTECKNING 443	9
Farväl, min väna älskling SLS 367 UPPTECKNING 332	10
Vänoxa trallvals SLS 367 UPPTECKNING 442	12
Där växte ena lilja SLS 367 UPPTECKNING 104	13
Rysligt är det när stormen ryter SLS 367 UPPTECKNING 322	14
Åt dej ska väves en skjorta ny SLS 367 UPPTECKNING 368	16
Vals från Hitis FINLANDS SVENSKA FOLKDIKTNING VI, A2. 575	17
Stigaren SLS 204, 204.	18
Polska från Hitis FINLANDS SVENSKA FOLKDIKTNING VI, A1. 722.	19
Sjöfrun och konungadottern FINLANDS SVENSKA FOLKDIKTNING V, 1. 6 A, B, C	20
Staffan stalleträng	22
Hemmets vikar SLS 535 UPPTECKNING 111	24
Det var en afton när stormen ven SLS 383 UPPTECKNING 39	26
Polska från Vänö SLS 383 UPPTECKNING 255	28
Vals från Vänö SLS 383 UPPTECKNING 257	29
Turturduvan SLS 367 UPPTECKNING 206	30
Liten Karin SLS 383 UPPTECKNING 2	32
Människorna hava mig SLS 367 UPPTECKNING 488	34
Näckens polska SLS 367 UPPTECKNING 434	35
Där kom en gosse SLS 367 UPPTECKNING 400	36
Gretamandas vals	38
Vänö mistel	40

Till höger: Jimmy Träskelin, Milka Keihäs och Marianne Maans musicerar på jakten Eugenia. Oikealla: Jimmy Träskelin, Milka Keihäs ja Marianne Maans soittavat Eugenia-jahdilla.

SPELMÄN OHOJ!

Musiken har alltid hört till livet i skärgården. Medeltida episka ballader har gett vingar åt människors fantasi under långa stormiga nätter, och mjuka vågor har fått valserna att svänga på spelmännens strängar - eller trallande sångares tungor. Här finns ett häfte med 23 låtar från Hitis skärgård, fängslade melodier och färgstarka berättelser från det förflugna. Njut av dem som de är eller ge dem ett nytt liv i din egen stil!

Musiikki on aina ollut osa elämää saaristossa. Keskiaikaiset balladit ovat antaneet mielikuvituselle siivet pitkinä myrskyisinä iltoina, ja lempeät aallot ovat keinuttaneet valsseja pelimannien viulujen kielillä - tai rallattelevien laulajien huulilla. Tässä vihkosessa on 23 sävelmää Hiittisten saaristosta, vangitsevia melodioita ja värikkäitä kertomuksia menneisyydestä. Nauti niistä sellaisenaan tai anna niille uusi elämä omalla tyyllilläsi!

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

